

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer drs. P. Blokhuis
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/MK/bs/ATR0743/2019-U101

Uw referentie

Datum 1 augustus 2019
Betreft Advies Wijziging Tabaks- en Rookwarenregeling in verband met de invoering van standaardverpakkingen voor sigaretten en shagtabak

Geachte heer Blokhuis,

Op 18 juli 2019 is de wijziging van de Tabaks- en Rookwarenregeling in verband met de invoering van standaardverpakkingen voor sigaretten en shagtabak voor advies aangeboden.

Aanleiding en context

De wijziging van de regeling is een volgende stap in het beleid ter uitvoering van het Nationaal Preventieakkoord en gericht op het bewerkstelligen van een rookvrije generatie in 2040 en het terugdringen van het aantal rokers van 18 jaar en ouder tot minder dan 5%. Over de onderliggende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit, waarin de delegatiebepaling voor de wijziging van deze regeling is opgenomen, heeft ATR al op 27 maart 2018¹ (dictum "Niet vaststellen tenzij met de adviespunten rekening wordt gehouden.") geadviseerd. Dit negatieve dictum was gebaseerd op de constatering dat het besluit niet koos voor het minst belastende alternatief, zijnde een (vorm van) rookverbod voor minderjarigen.

De wijziging van de regeling specificeert voor producenten en verkopers van tabak en rookwaren aan welke eisen de verpakking voor sigaretten en shagtabak moet voldoen. Onder meer regelt het de grootte en type van de letters, de kleur en de folie. Doel is om aantrekkelijkheid van pakjes sigaretten en shagtabak verder te beperken en de effectiviteit van de gezondheidswaarschuwingen op de pakjes te vergroten. De regeling treedt op 1 juli 2020 in werking.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?

¹ Brief aan de Staatssecretaris van VWS van 18 maart 2018, ons kenmerk MvH/RvZ/MK/am/ATR0578/2019-U037

3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Nut en noodzaak van de invoering van standaardverpakkingen zijn al toegelicht ter gelegenheid van de onderliggende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit. Dit besluit bevat de delegatiebepaling waarop de wijziging van de regeling is gebaseerd. De invoering van een standaardverpakking moet tezamen met andere maatregelen het gebruik van tabak ontmoedigen. De maatregelen zijn erop gericht te voorkomen dat tabaksproducten aantrekkelijk, toegankelijk en beschikbaar zijn voor jongeren, maar ook voor andere kwetsbare groepen, zoals ex-rokers en rokers die willen stoppen. Zo worden jongeren en andere groepen beschermd tegen de verleiding om te gaan roken en de blootstelling aan meeroken. Nut en noodzaak zijn toereikend omschreven en geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

2. Minder belastende alternatieven

ATR heeft in zijn eerdere adviezen over de Tabaks- en Rookwarenregelgeving (wet, AMvB, ministeriële regeling) voor zover het de nieuwe rookvrije generatie betreft, gewezen op het bestaan van een rookverbod voor minderjarigen als minder belastend alternatief.² Het besluit, dat de delegatiebepaling voor deze regeling bevat, heeft daar echter niet voor gekozen. Als logisch uitvloeisel van deze keuze geeft de wijziging van de regeling daarom invulling aan de eisen aan de standaardverpakking. Met de eisen is aangesloten bij de regels voor standaardverpakkingen zoals die nu al gelden in Australië, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Ierland, Hongarije, België, Groot-Brittannië en Frankrijk. In deze landen zijn de standaardverpakkingen voor sigaretten en shagtabak recentelijk ingevoerd. Het college ziet geen minder belastende alternatieven voor de eisen van de regeling.

3. Werkbaarheid

De eisen kennen een hoog detailniveau. Dit verschaft de producenten van rookwaren duidelijkheid over wat ze moeten doen om aan de regelgeving te voldoen. Risico van het hoge detailniveau is dat de regeling kwetsbaar wordt voor onvoorziene toekomstige ontwikkelingen. Daar staat echter tegenover dat de voorgestelde eisen aansluiten bij de regels die inmiddels al gelden in Australië, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Ierland, Hongarije, België, Groot-Brittannië en Frankrijk. De eisen zijn in deze landen werkbaar gebleken. De toelichting geeft op het punt van de werkbaarheid geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

De gevolgen van de eisen zullen vooral voor producenten van rookwaren merkbaar zijn. Zij moeten de huidige verpakkingen aanpassen, hetgeen betekent dat onder meer de software van het drukproces aanpassing behoeft. De toelichting maakt deze gevolgen op handelingenniveau inzichtelijk.

² Zie onder meer de brieven aan de Staatssecretaris van VWS van 18 maart 2018, kenmerk MvH/RvZ/MK/am/ATR0578/2019-U037 en 14 mei 2019, kenmerk MvH/RvZ/MK/bs/ATR0643/2019-U059.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bij de regeling bevat een regeldrukparagraaf met berekeningen van de regeldrukgevolgen. De paragraaf beschrijft de gevolgen op handelingsniveau en specificeert ook de kosten op handelingsniveau. De regeling heeft geen regeldrukgevolgen voor burgers. De nieuwe eisen aan de verpakkingen leiden voor producenten tot een toename van de regeldruk. De tabaksproducenten dienen kennis te nemen van de wijziging in de regelgeving en vervolgens eenmalig het productieproces aan te passen. Ook moeten kosten worden gemaakt voor de omschakeling naar de nieuwe verpakking. Verder zijn aanpassingen nodig in de software, die in het drukproces wordt gebruikt. Deze nieuwe software dient ook te worden getest. De detaillist zal vanwege de instroom van nieuwe verpakkingen extra aandacht moeten besteden aan inkoop, voorraadbeheer en verkoop. Het gaat bij deze detaillisten om alle verkooppunten van tabak. In totaal bedragen de gevolgen voor de regeldruk ruim € 22 miljoen. De beschrijving en berekening geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Dictum

Met het onderliggende Tabaks- en rookwarenbesluit is niet gekozen voor het minder belastende alternatief, zoals door ATR in eerdere brieven is geadviseerd. Daarom vloeit de thans voorgelegde wijziging van de regeling logischerwijs uit deze eerder gemaakte keuze voort. Omdat de eisen werkbaar zijn en de toelichting de regeldruk toereikend in beeld brengt kan het dictum voor de wijziging van de regeling daarom komen te luiden:

De regeling vaststellen.

Het college merkt op dat dit dictum onverlet laat dat voor een minder belastend alternatief kan worden gekozen.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris